

**UCHWAŁA NR XXXVII/411/2022
RADY GMINY JUCHNOWIEC KOŚCIELNY**

z dnia 7 marca 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2025**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834) , art.4¹ ust.1 i 2 oraz art.9³ ust.4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.¹⁾) , oraz art.10 ust.1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 oraz z 2021 r. poz. 2469), uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Joanna Januszewska

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 24 i 218.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2022 - 2025

I. WSTĘP

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii nakłada na gminy obowiązek opracowania i uchwalenia wspólnego gminnego programu w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, oraz przeciwdziałania narkomanii. W niniejszym programie ujęto również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii opracowano zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025, który jest podstawowym dokumentem polityki zdrowia publicznego, wyznaczającym cele strategiczne i operacyjne oraz najważniejsze zadania do realizacji na rzecz poprawy zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców.

Program stanowi część Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Juchnowiec Kościelny.

Poza zadaniami ujętymi w Narodowym Programie Zdrowia planuje się realizację innych zadań w ramach Programu. Forma realizacji zadań zależeć będzie od charakteru danego zadania i możliwości organizacyjnych i sytuacji epidemiologicznej COVID – 19.

W Programie uwzględnione zostały również rekomendacje i priorytety dot. realizowania i finansowania gminnych programów wskazane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i wytyczne Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w zakresie uzależnień behawioralnych.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii są:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, z późn.zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 2050, z późn.zm.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz. U z 2021 r. poz. 642), zwanym dalej NPZ na lata 2021 – 2025;
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz.1956 z późn.zm.).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii będzie realizowany z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art.2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2012 r. poz.1169;zm.: Dz. U. z 2018 r. poz. 1217.).

II. DIAGNOZA SYTUACJI W GMINIE JUCHNOWIEC KOŚCIELNY W ASPEKCIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOTYKOWYCH.

1. PROBLEM ALKOHOLOWY.

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) szkodliwe używanie alkoholu jest przyczyną ponad 3 mln zgonów rocznie, a także wielu chorób oraz niepełnosprawności powiązanych z utrzymującym się wysokim spożyciem alkoholu. WHO apeluje do rządów poszczególnych krajów do wdrażania skutecznych strategii w kierunku redukcji skali szkodliwego używania alkoholu w poszczególnych społeczeństwach (priorytet w obszarze zdrowia publicznego).

Z badań ogólnopolskich wynika, że nadużywanie substancji, w tym alkoholu, może dotyczyć ponad 3 milionów Polaków. W rodzinach z problemem alkoholowym żyje 3-4 mln osób, w tym 1,5 – 2 mln dzieci. Z kolei 2,5 mln osób w naszym kraju nadużywa alkoholu, a 700 – 900 tys. osób jest uzależnionych.

Spożycie alkoholu na jedną osobę utrzymuje się na stałym, ale wysokim poziomie 9,4-9,5 litra rocznie, 15% Polaków wypija, rocznie powyżej 12 litrów stuprocentowego alkoholu a takie ilości zdaniem specjalistów są ryzykowne.

W 2021 roku zostały opracowane raporty z diagnozy problemów i pozytywnego potencjału młodzieży w ujęciu profilaktyki zintegrowanej w klasach ósmych Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kleosinie i Zespołu Szkół im. Ks. J. Popiełuszki w Juchnowcu Górnym. Raporty zostały wykonane zgodnie z rekomendacjami opublikowanymi w „Vademecum skutecznej profilaktyki problemów młodzieży”. (ORE, 2015) przez Instytut Profilaktyki Zintegrowanej.

Przeprowadzone badania diagnostyczne w grupie 175 uczniów klas ósmych pokazały pozytywny obraz młodzieży w obu szkołach:

- większość młodzieży wskazała trwałą miłość i przyjaźń jako swoje najważniejsze marzenie i cel w życiu,
- średnio połowa osób badanych zadeklarowała więź ze szkołą,
- niekorzystanie z alkoholu w ciągu ostatniego miesiąca przez zdecydowaną większość młodzieży,
- niekorzystanie z narkotyków w minionym półroczu przez zdecydowaną większość młodzieży,
- wskazywanie przez połowę chłopców na wspólne uprawianie sportu z rówieśnikami oraz wykonywanie rzeczy pożytecznych i uprawianie sportu przez dziewczęta.

Nasilenie zachowań problemowych i ryzykownych jest zróżnicowane w poszczególnych szkołach. Zachowania ryzykowne i problemowe oraz czynniki ryzyka częściej dotyczyły chłopców niż dziewcząt w takich kwestiach jak:

- bycie ofiarą przemocy fizycznej i werbalnej w klasie,
- bycie sprawcą przemocy fizycznej i werbalnej w klasie,
- udział w pojedynczych i częstych bójkach,
- bycie ofiarą i sprawcą cyberprzemocy,
- przekonanie o możliwości łatwego zdobycia narkotyków i dopalaczy, w jednej ze szkół.

Niektóre z zachowań ryzykownych i problemowych oraz czynników ryzyka w podobnym stopniu dotyczyły chłopców i dziewcząt w obu szkołach

- przebywanie wśród rówieśników korzystających z substancji psychoaktywnych.

W jednej ze szkół:

- udział w częstych bójkach, picie alkoholu w ostatnim miesiącu, korzystanie z narkotyków, przekonanie o możliwości łatwego zdobycia alkoholu.

Część zachowań ryzykownych i problemowych oraz czynników ryzyka w większym stopniu dotyczyło dziewcząt niż chłopców w obu szkołach:

- obawa przed przemocą w szkole.

W jednej ze szkół:

- picie alkoholu w ostatnim miesiącu, korzystanie z narkotyków, przekonanie o możliwości łatwego zdobycia narkotyków i dopalaczy.

Z raportów wynika, że projektując, działania profilaktyczne z zakresu profilaktyki uniwersalnej należy mieć na uwadze, że większość młodzieży prowadzi zasadniczo zdrowy styl życia, a tylko mniejszość podejmuje zachowania problemowe. Większość osób badanych z klas ósmych zgłosiła, że w ciągu minionego miesiąca nie korzystała z alkoholu. Spośród osób, które jednak zadeklarowały picie alkoholu, większość zgłaszała sporadyczne korzystanie z tego rodzaju substancji psychoaktywnej w tym czasie. Należy jednak zauważyć, że w poszczególnych szkołach były one zróżnicowane od 6% do 10% dziewcząt i od 4% do 6% chłopców zgłosiło picie alkoholu przynajmniej 3 razy w ostatnim miesiącu.

Korzystanie z narkotyków zgłosiło od 2% do 3% badanej młodzieży. Wszystkie te osoby zadeklarowały takie zachowanie zarówno w ciągu ostatniego miesiąca, jak i ostatniego półrocza.

W raportach zalecono, aby działania profilaktyczne w stosunku do większości uczniów dotyczyły umacniania ich w zdrowym stylu życia. Niezależnie od tego należy pamiętać, że każda grupa/klasa jest niejednorodna - część uczniów nie ma doświadczeń w omawianym temacie, część ma takie doświadczenia i jest z tego zadowolona, a niektórym omawiane doświadczenia kojarzą się bardzo negatywnie (np. doświadczenie przemocy po alkoholu itd.), więc nie można wszystkich traktować jednakowo. W trakcie zajęć należy zatroszczyć się o każdą z wymienionych grup przez odpowiednie komentarze do omawianych treści.

Przeprowadzone analizy wykazały, że wskaźniki przemocy rówieśniczej spadają wraz z wiekiem. Wypływa stąd praktyczny wniosek, by wcześniej i intensywnie podejmować wobec uczniów szkoły podstawowej kwestię przemocy, wzajemnych relacji w grupie. Warto systematycznie monitorować atmosferę w grupach klasowych w następujących jej aspektach: poczucie bezpieczeństwa, życzliwość i gotowość wzajemnej pomocy wśród uczniów.

Między grupami młodzieży 14 i 15-letniej wyraźnie rosną wskaźniki używania substancji psychoaktywnych (picie alkoholu, upijanie się, palenie papierosów, używanie narkotyków). Stąd wniosek, że należały wprowadzać elementy profilaktyki uzależnień już wśród 13-latków, czyli w klasie siódmej i kontynuować je intensywnie w klasie ósmej.

W szkołach młodzież jako główne uciążliwości epidemii koronawirusa COVID - 19 najczęściej wskazywała przeciążenie nauką, ograniczenia w spędzaniu wolnego czasu, w tym niemożność realizacji wielu czynności w formie fizycznej – trenowania sportu, uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych, religijnych czy rozrywkowych oraz obawę o zdrowie bliskich. Badania sondażowe wykazały, że młodzież negatywnie odczuła znacznie zwiększony kontakt z komputerem i Internetem oraz wiążące się z tym zwiększone ryzyko kontaktu ze szkodliwymi i/lub uzależniającymi treściami.

W raportach wskazano ważną rolę osób dorosłych profesjonalnie pracujących z młodzieżą na co dzień – wychowawców, nauczycieli, pedagogów. Podkreślono, że dla młodego człowieka bardzo ważne jest, żeby miał oparcie w trudnym dla niego czasie dorastania – by mógł w atmosferze zaufania szczerze porozmawiać o swoich kłopotach, poradzić się.

Bliskie relacje z pozytywnymi dorosłymi stanowią również jeden z czynników chroniących młodzież przed podejmowaniem zachowań ryzykownych.

Ważną rekomendacją dla długofalowej strategii dotyczącej profilaktyki problemów młodzieży jest zalecenie kontynuacji badań diagnostycznych w szkole w celu monitorowania pozytywnego potencjału młodzieży i jej zachowań. Prowadzenie badań w kolejnych rocznikach młodzieży daje możliwość wykorzystywania ich wyników do modyfikacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz szybkiego reagowania na problemy młodzieży.

Wskazano na konieczność szerszego włączenia rodziców do budowania i realizowania wspólnej linii oddziaływań kierowanych do młodzieży. Jak pokazały badania w szkołach, rodzice pozostają dla zdecydowanej większości uczniów najważniejszymi przewodnikami życiowymi.

Bardzo istotne jest wypracowanie nowych, skutecznych narzędzi komunikacji i szkolenia rodziców w zakresie aktualnych i konkretnych problemów młodzieży. Jak pokazują badania IPZIN w opinii badanej młodzieży, ich rodzice jasno określają swoje wymagania co do nauki, szacunku wobec starszych czy też co do unikania papierosów, alkoholu i narkotyków. Znacznie rzadziej i mniej wyraźnie według nastolatków są formułowane wymagania rodziców w obszarze zasad spotykania się z rówieśnikami oraz korzystania z komputera, komórki i Internetu. Potrzebne jest skuteczne wsparcie dla rodziców ze strony zarówno szkolnych specjalistów: pedagogów, psychologów, jak i specjalistów zewnętrznych. Potrzebne są materiały i/lub szkolenie w zakresie formułowania i komunikowania jasnych oczekiwań wobec dzieci w tym zakresie.

Ponadto w szkołach na terenie gminy w 2021 roku zostały przeprowadzone diagnozy społeczności szkolnej, z których wynika, że najczęściej występującymi czynnikami ryzyka wśród uczniów są:

- pojawiająca się przemoc słowna, fizyczna, wśród uczniów w szkole jak i w Internecie,
- spędzania zbyt dużej ilości czasu z urządzeniami multimedialnymi,
- stosowanie środków psychoaktywnych (głównie e-papierosy, papierosy, alkohol, a w mniejszym stopniu dopalacze i narkotyki).

Rekomendacje w zakresie zaplanowania i podejmowania właściwych działań wychowawczo – profilaktycznych wśród uczniów klas 0 – 3, po przeprowadzonej diagnozie wskazują, aby:

- kontynuować działalność edukacyjną dotyczącą przemocy rówieśniczej,
- prowadzić działalność edukacyjną dla uczniów i rodziców na temat szkodliwości nadmiernego korzystania z multimediiów przez dzieci,
- nadal współpracować z rodzicami w realizacji zaplanowanych działań wychowawczo – profilaktycznych szkoły.

W odniesieniu do uczniów klas IV – VI zarekomendowano:

- uświadamianie uczniom szkodliwości spędzania zbyt dużej ilości czasu w Internecie,
- eliminowanie przemocy słownej i fizycznej,
- nadal kontynuować działania z zakresu profilaktyki uzależnień związanych z zagrożeniami używania substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

Z przeprowadzonych diagnoz i badań wynika, że należy kontynuować podjęte w latach wcześniejszych działania, dążąc do realizacji wyznaczonych celów w niniejszym programie.

1.1 Osoby uzależnione.

Osoba uzależniona – osoba, która w wyniku używania środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych albo używania ich w celach medycznych znajduje się w stanie uzależnienia od tych środków, lub substancji.

Z danych opracowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wynika, że populacja osób uzależnionych w Polsce szacowana jest na poziomie ok.2% populacji. W Gminie Juchnowiec Kościelny wg stanu na 31.12.2021r. zameldowanych na pobyt stały i czasowy było 16.741 osób, w tym liczba osób zamieszkałych powyżej 18 roku życia – 13 031. Odnosząc dane osób uzależnionych z poziomu krajowego na poziom gminy Juchnowiec Kościelny, ich liczba wyniesie ponad 335 osób (ok.2% populacji).

Ponadto z posiadanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych danych wynika, że w 2021 r.:

- liczba rozpatrzonych wniosków dot. osób uzależnionych od alkoholu - 18 z 2021 r. i 7 wniosków z 2020 r.,
- liczba odbytych rozmów interwencyjno – motywujących - 19, na 49 wysłanych zaproszeń na posiedzenie zespołu w celu odbycia rozmowy,
- liczba wydanych opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia na wniosek gminnej komisji – 9,
- liczba wydanych opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia na wniosek sądu – 12,
- liczba wniosków skierowanych do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego – 15,
- liczba „Niebieskich Kart” prowadzonych w rodzinach z problemem alkoholowym – 31.

1.2 Osoby pijące szkodliwie i ryzykownie.

Osoby pijące szkodliwie - doświadczają z powodu picia negatywnych konsekwencji zdrowotnych, społecznych, psychologicznych, choć nie są uzależnione od alkoholu.

Według Światowej Organizacji Zdrowia picie szkodliwe to regularne średnie spożywanie alkoholu w ilości ponad 40 g czystego alkoholu dziennie przez kobiety i ponad 60g dziennie przez mężczyznę, przy jednoczesnym łącznym spożyciu 210 g lub więcej w tygodniu przez kobiety i 350 g i więcej w tygodniu przez mężczyznę oraz utrzymywanie tego sposobu picia alkoholu się przez co najmniej miesiąc, lub występowanie w sposób powtarzający się w ciągu 12 miesięcy.

Jako picie szkodliwe określane jest też spożywanie każdej ilości alkoholu przez: kobiety w ciąży, matki karmiące, chorych przewlekle, osoby przyjmujące leki, osoby starsze.

Natomiast **ryzykowne spożywanie alkoholu** to picie jego nadmiernych ilości (jednorazowo i łącznie w określonym czasie), które aktualnie nie pociąga za sobą negatywnych konsekwencji, **ale można oczekiwać, że te pojawiają się, o ile obecny model picia nie zostanie zmieniony.**

Według danych szacunkowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w skali kraju ok.10% populacji pije szkodliwie, a w skali gminy Juchnowiec Kościelny ok.1600 osób.

1.3 Dostępność napojów alkoholowych.

Uchwalony przez Radę Gminy Juchnowiec Kościelny w 2018 roku, limit zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia wynosi 124, w tym:

- poza miejscem sprzedaży - 95,
- w miejscu sprzedaży – 29.

Tabela 1.Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2018 – 2021 wraz z informacją o wpływach z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

LICZBA ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE JUCHNOWIEC KOŚCIELNY										
Stan na dzień	Poza miejscem sprzedaży				W miejscu sprzedaży					Wpływy z opłat na zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w PLN
	Wg zawartości alkoholu			4. Razem	Wg zawartości alkoholu			8. Razem	9. Suma [4+8]	
	1. do 4,5% (oraz piwa)	2. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	3. pow. 18 %		5. do 4,5% (oraz piwa)	6. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	7. pow.18%			
31.12. 2021 r.	25	22	24	71	3	3	3	9	80	300 577,54 (bez małpek)
31.12. 2020 r.	27	25	24	76	4	3	3	10	86	253 345,33
31.12. 2019 r.	26	24	26	76	6	4	4	14	90	236 109,83

LICZBA ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE JUCHNOWIEC KOŚCIELNY										
Poza miejscem sprzedaży					W miejscu sprzedaży					Wpływy z opłat na zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w PLN
Stan na dzień	Wg zawartości alkoholu			4. Razem	Wg zawartości alkoholu			8. Razem	9. Suma [4+8]	
	1. do 4,5% (oraz piwa)	2. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	3. pow. 18 %		5. do 4,5% (oraz piwa)	6. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	7. pow.18%			
31.12. 2018 r.	26	25	27	78	8	5	4	17	95	245 338,61
Limit	33	30	32	95	15	7	7	29	124	_____

Biorąc po uwagę powyższe dane, wskazać należy, że zmniejsza się dostępność do napojów alkoholowych.

Zmiany spowodowane są rezygnacją przedsiębiorców. Pomimo malejącej liczby zezwoleń, wpływy z opłat na zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych rosną.

1.4 Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem alkoholowym.

Z szacunkowych danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w skali kraju ok. 4% populacji stanowią dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi.

W gminie Juchnowiec Kościelny w 2021 r. w zajęciach dla dzieci z grup ryzyka z programem socjoterapeutycznym uczestniczyło w I półroczu 38 dzieci, w II półroczu 47 dzieci. W prowadzonych zajęciach dla dzieci z programem opiekuńczo - wychowawczym uczestniczyło w I półroczu 26 dzieci a w II półroczu 47 dzieci.

Pandemia uniemożliwiła zrealizowanie planu zajęć, w tym zrealizowanie zaplanowanych programów profilaktycznych.

1.5 Sprzedaż napojów alkoholowych nieletnim.

Z przeprowadzonego w 2018 roku w szkołach na terenie gminy Juchnowiec Kościelny badania przy użyciu internetowego narzędzia CORIGO wynika, że 66% uczniów klas podstawowych i 48% uczniów gimnazjów nie wie, czy da się kupić alkohol, gdy nie ma się ukończonych 18 lat. Może to sugerować, że ta grupa uczniów nigdy nie podejmowała próby nabycia alkoholi. Jednocześnie 28% uczniów szkół podstawowych stwierdza, że alkohol można bardzo trudno kupić lub prawie to niemożliwe. Natomiast łącznie 38% uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, stwierdziło, że zakup jest bardzo lub raczej łatwy, nie ma z tym problemu.

1.6 Przemoc w rodzinie.

W 2016 r przeprowadzono Diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie i w szkołach gminy Juchnowiec Kościelny.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że Gmina Juchnowiec Kościelny na podstawie subiektywnych opinii badanych **nie wyróżnia się** w zakresie przemocy na tle gmin województwa podlaskiego, chociaż na podstawie ankiet należy stwierdzić, że jest **mniej przemocy** niż w innych podlaskich gminach.

Tabela 1. Porównanie przyczyn przemocy w rodzinie (dane w proc.)

Przyczyna	mieszkańcy województwa podlaskiego 2012	mieszkańcy gminy Juchnowiec Kościelny 2016
Alkohol	86,9	77
zła sytuacja materialna	62,9	35,3
bezzadność (wyuczona)	12,8	61,2
nieumiejętność porozumienia się	9,2	43,5

Jako istotne źródło przemocy badani z gminy Juchnowiec Kościelny uznali nadużywanie alkoholu za najważniejszą przyczynę przemocy w rodzinie, zarówno w odniesieniu do własnej rodziny, jak i w kontekście przekonań badanych na temat rodzin innych ofiar. Opinię tę potwierdzają badania jakościowe, według których do przemocy dochodzi z reguły bezpośrednio po spożyciu alkoholu, szczególnie w rodzinach gorzej sytuowanych. Zdaniem 59% badanych ofiar przemocy sprawcy przemocy spożywają alkohol codziennie lub często.

Tabela 2. Zjawisko przemocy w rodzinie na terenie gminy Juchnowiec Kościelny na przełomie lat 2012-2021

Lata	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba formularzy „A” niebieskich kart	19	77	55	38	49	50	62	47	66
w tym z problemem alkoholowych	-	-	-	17	38	29	40	35	31

Zjawisko przemocy w środowisku młodych ludzi staje się problemem coraz bardziej aktualnym i wymagającym podjęcia odpowiednich rozwiązań. Agresja ujawniająca się w szkole ma swoje źródło w przemocy domowej, kiedy rodzice uczą swoje dzieci niewłaściwych wzorców reagowania i podejmowania kontaktów z innymi ludźmi.

Z przeprowadzonego w 2018 roku w szkołach na terenie gminy Juchnowiec Kościelny badania, niepokojące wydają się dane prezentujące procent uczniów, którzy są ofiarą przemocy. Z badania wynika, że 3% uczniów szkół podstawowych i 4% uczniów gimnazjów przyznała, że bardzo często doświadczają w szkole przemocy w różnych formach: fizycznej bądź psychicznej. Z kolei 34% uczniów szkół podstawowych i 29% uczniów gimnazjów odpowiedziało się, że zdarza się to rzadko. Spora część uczniów zadeklarowała, że ten problem ich nie dotyczy. Uczniowie szkół podstawowych – 54%, uczniowie gimnazjów – 61%.

2. PROBLEM NARKOTYKOWY.

Z najnowszej (2019 r.) raportu Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii (KBPN) o stanie narkomanii w Polsce wynika, że w polskim społeczeństwie konsumpcja napojów alkoholowych jest o wiele bardziej rozpowszechniona niż używanie narkotyków. Skala używania narkotyków w Polsce na tle innych krajów UE nie jest duża. W przypadku używania narkotyków w populacji generalnej marihuana jest o wiele bardziej rozpowszechniona niż pozostałe nielegalne substancje psychoaktywne.

Z przeprowadzonego w 2018 roku badania w szkołach na terenie gminy Juchnowiec Kościelny przy użyciu internetowego narzędzia CORIGO wynika, że tylko 6% uczniów gimnazjów miało kiedykolwiek kontakt z narkotykami lub dopalaczami. Zdecydowana większość badanych uczniów stwierdziła przecząco: z szkół podstawowych – 99% i z gimnazjów – 94%. Zdecydowana większość

uczniów szkół podstawowych – 99% nie podjęła próby zażywania narkotyków i 92% uczniów gimnazjów.

3. UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

Termin „uzależnienia behawioralne” określa takie formy zachowań, które nie są związane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, ale z wykonywaniem pewnych czynności (hazard, Internet, zakupy, praca, granie w gry itp.) a ich specyfiką jest m.in. utrata kontroli nad tymi zachowaniami i czynnościami. Aktualnie przy definiowaniu terminu „uzależnienia behawioralne” stosowane są zamiennie takie określenia jak uzależnienia od czynności, zachowania kompulsywne/nałogowe/ problemowe czy zaburzenia zachowania. Jednak żaden z terminów nie uzyskał powszechnej akceptacji w środowiskach: medycznym, psychologicznym i badawczym.

W odniesieniu do osób powyżej 15 roku życia według badań ogólnopolskich zagrożenia uzależnieniom behawioralnym najczęściej dotyczą: hazardu, Internetu, zakupów, pracy. Zjawisko uzależnień behawioralnych w grupie młodzieży szkolnej występuje w korzystaniu z mediów społecznościowych oraz grania w gry na urządzeniach elektronicznych (komputer, smartfon, konsola, gry wideo).

Z uwagi na krótki czas na sporządzenie diagnozy w zakresie wdrożenia nowych przepisów, które umożliwiły, aby elementem gminnego programu były zadania z zakresu uzależnień behawioralnych, skorzystano z informacji ujętych w wytycznych KCPU oraz z badań przeprowadzonych w szkołach.

Diagnoza z uwzględnieniem uzależnień behawioralnych zostanie wykonana w terminie późniejszym.

III. CELE I DZIAŁANIA PROGRAMU

Cele i działania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 -2025 wynikają z przeprowadzonych diagnoz i badań oraz uwzględniają cele i zadania Narodowego Programu Zdrowia.

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 -2025 jest kontynuacja wielokierunkowych działań na rzecz zapobiegania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych, behawioralnych w społeczności lokalnej oraz ograniczanie szkód zdrowotnych, społecznych i zaburzeń życia rodzinnego, których źródłem jest ich używanie. Należy wspomnieć że z uwagi na sytuację epidemiologiczną w roku 2021 nie wszystkie zadania i działania mogły zostać zrealizowane.

W związku z tym, w Programie na lata 2022 - 2025 uwzględniono nowe zadania, jak również zawarto część dotychczas podejmowanych zadań, które będą kontynuowane.

CEL STRATEGICZNY I: *Rozwiązywanie problemów związanych z używaniem alkoholu, narkotyków, innych substancji psychoaktywnych oraz występowania przemocy w rodzinie.*

1. Cel szczegółowy: Zwiększenie dostępności pomocy i podniesienia jakości pomocy osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków, osobom współuzależnionym, osobom zagrożonym uzależnieniem oraz osobom doznającym przemocy i stosującym przemoc w rodzinie.

DZIAŁANIA

1) prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniami i ich rodzin poprzez:

a) finansowanie dyżurów osób udzielających porad w punkcie w zakresie:

- motywowania osób uzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowania do leczenia specjalistycznego oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych, udzielanie wsparcia osobom po zakończeniu leczenia odwykowego,
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia,

- podnoszenie świadomości osób współzależnionych, członków rodzin, w tym DDA na temat spożywania alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz związanych z tym skutków, dysfunkcji i zachowań przystosowawczych,
 - pomocy psychospołecznej i prawnej w przypadku uzależnień i przemocy domowej, w ramach zwiększania dostępności specjalistycznej pomocy, dla osób doznających przemocy w rodzinie o której mowa w NPZ z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii,
 - wsparcie rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych przez psychologa/pedagoga w ramach poszerzania i podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej, zgodnie z założeniami NPZ.
- b) zakup materiałów informacyjnych, ulotek, broszur, fachowej literatury dla klientów i osób udzielających porad,
- c) usługi i zakupy związane z bieżącym utrzymaniem pomieszczeń punktów konsultacyjnych, w tym m.in. zakup niezbędnego wyposażenia, sprzętu niezbędnego do pracy, zakup środków ochrony osobistej a także narzędzi i sprzętu umożliwiających kontakt na odległość w sytuacji pandemii itp.,
- d) organizowanie i finansowanie kosztów podnoszenia kwalifikacji osób pracujących w punkcie konsultacyjnym poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach wraz z finansowaniem wydatków związanych z kosztami dojazdu rozliczanymi zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej w ramach edukacji kadr, o której mowa w NPZ.
- 2) wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych w Domu Pomocy Społecznej w Czerewkach poprzez:
- a) finansowanie dyżurów w zakresie motywowania osób uzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowania do leczenia specjalistycznego oraz do skorzystania z pomocy grup samopomocowych, motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia, udzielanie wsparcia osobom po zakończeniu leczenia odwykowego (rozmowy podtrzymujące),
- b) finansowanie szkoleń dla pracowników DPS-u z zakresu rozpoznawania problemów alkoholowych, motywowania osób spożywających alkohol szkodliwie do zaprzestania picia, osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego, a także wspierania abstynencji osób, które ukończyły terapię w placówkach leczenia uzależnień w ramach edukacji kadr, o której mowa w NPZ.
- 3) współpraca z placówkami leczenia w zakresie potrzeb mieszkańców gminy dotyczących:
- a) zakupu programów ponadpodstawowych terapii i psychoterapii, programów ograniczania picia alkoholu i redukcji szkód, programów pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc, w ramach redukcji szkód, rehabilitacji i reintegracji społecznej osób uzależnionych, zgodnie z zapisami w NPZ,
- b) zakupu uzupełnienia wyposażenia placówek leczenia w sprzęt oraz zakupu materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów.

Wskaźniki

- roczna liczba godzin pracy punktów konsultacyjnych,
- liczba osób i liczba udzielonych porad w punktach konsultacyjnych.

2. Cel szczegółowy: Pomoc osobom i rodzinom zmagającym się problemami wywołanymi używaniem środków psychoaktywnych oraz występowania przemocy w rodzinie oraz uzależniami behawioralnymi.

DZIAŁANIA

1) przyjmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków dotyczących osób uzależnionych od alkoholu, osób nieuzależnionych ale pijących szkodliwie lub ryzykownie:

- a) prowadzenie rozmów interwencyjno – motywacyjnych z osobami zgłoszonymi przez rodzinę lub instytucje oraz prowadzenie rozmów osobami zgłaszającymi i świadkami,
- b) kierowanie osób, wobec których toczy się postępowanie o leczenie na badania przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego,
- c) podejmowanie czynności zmierzających do wydania przez sąd orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- d) informowanie, edukowanie, motywowanie w zakresie uzależnień, picia ryzykownego, picia szkodliwego oraz możliwości podjęcia terapii,
- e) motywowanie osób współuzależnionych do podjęcia terapii, przeprowadzanie wywiadu wstępnego celem rozpoznania ewentualnego zjawiska przemocy domowej,
- f) uiszczanie opłaty sądowej za wnioski o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- g) d) opłacanie kosztów za sporządzenie opinii biegłych, którzy orzekają w przedmiocie uzależnienia,
- h) e) opłacanie kosztów komorniczych.

2) współpraca z placówkami leczenia w zakresie potrzeb mieszkańców gminy dotyczących:

- a) dofinansowanie pracy terapeutycznej z rodziną w trakcie prowadzenia terapii osób uzależnionych,
- b) zakupu programów pomocy dla DDA.
- c) zakupu programów psychoterapii dla współuzależnionych członków rodzin.

3) pomoc dzieciom z grup ryzyka, zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym a w szczególności:

- a) prowadzenie i finansowanie zajęć socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych, w tym z programem profilaktycznym,
- b) wspieranie i finansowanie obozów, kolonii z programem socjoterapeutycznym,
- c) finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych,
- d) organizowanie i finansowanie superwizji lub konsultacji osobom udzielającym pomocy psychologicznej dzieciom z problemem alkoholowym, z problemem przemocy,
- e) podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez realizację i finansowanie programów wspierających ich w radzeniu sobie codziennych kontaktach z dziećmi,
- f) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym/ narkotykowym/problemem przemocy, uzależnień behawioralnych oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych osobom prowadzącym tego typu zajęcia wraz z finansowaniem wydatków związanych z kosztami dojazdu rozliczanymi zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej, w ramach edukacji kadr, o której mowa w NPZ,
- g) organizowanie, finansowanie lokalnych narad, seminariów i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym, narkotykowym oraz uzależnień behawioralnych w ramach edukacji kadr, o której mowa w NPZ,

- h) zakup i prenumerata literatury fachowej, oraz innych czasopism o tematyce edukacyjnej adresowanej do osób, które w swojej pracy spotykają się z problemem alkoholowym, narkotykowym, uzależnień behawioralnych i przemocą w rodzinie.
- 4) udział członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w pracach grup roboczych, zespołu interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie;
- 5) upowszechnianie informacji dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości jej przeciwdziałania, w szczególności w rodzinach z problemem alkoholowym;
- 6) podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy poprzez finansowanie szkoleń, konferencji, warsztatów w ramach edukacji kadr, o której mowa w NPZ.

Wskaźniki

- liczba osób, z którymi członkowie gminnej komisji przeprowadzili rozmowy,
- liczba członków rodzin osób, z którymi członkowie gminnej komisji przeprowadzili rozmowy,
- liczba wydanych opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, w tym na wniosek komisji oraz na wniosek sądu,
- liczba osób wobec, których komisja podjęła czynności zmierzające do orzeczenie o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia,
- liczba osób, wobec których członkowie komisji wystąpili do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- liczba grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie z udziałem członka gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- liczba miejsc pomocy dzieciom z rodzin alkoholowych i innych grup ryzyka,
- liczba zajęć dla dzieci z grup ryzyka z programem socjoterapeutycznym wraz z liczbą dzieci,
- liczba zajęć dla dzieci z grup ryzyka z programem opiekuńczym wraz z liczbą dzieci,
- liczba pracujących wychowawców, w tym liczba wychowawców posiadających przeszkolenie w zakresie socjoterapii.

CEL STRATEGICZNY II: *Opóźnianie inicjacji alkoholowej, narkotykowej oraz zapobieganie uzależnieniom behawioralnym zanim one wystąpią.*

1. Cel szczegółowy: Poszerzanie i urozmaicanie działań o charakterze profilaktycznym.

Wspieranie, poszerzanie i urozmaicanie programów profilaktycznych i działań o charakterze profilaktycznym celem zapobiegania używaniu alkoholu, przeciwdziałaniu narkomanii i uzależnieniom behawioralnym w szczególności przez dzieci i młodych ludzi.

DZIAŁANIA

1) prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, rodziców, a w szczególności rekomendowanych programów profilaktycznych, poprzez:

- a) finansowanie i wdrażanie programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej wraz z finansowaniem wydatków służących ich realizacji np. materiałów dydaktycznych, artykułów papierniczych itp., w tym programów rekomendowanych przez KCPU z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych (w szczególności e-uzależnień) w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o której mowa w NPZ,
- b) zakup materiałów informacyjno - edukacyjnych dla uczniów, nauczycieli, rodziców,
- c) finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w programach pozalekcyjnych z programami profilaktycznymi,

2) realizacja, finansowanie autorskich, środowiskowych programów profilaktycznych we współpracy z instytucjami np. urzędem gminy, ZHP, Ośrodkiem Kultury w Gminie Juchnowiec

Kościelny służących wzmacnianiu czynników chroniących oraz promocji zdrowego i aktywnego stylu życia, ramach poszerzania i udoskonalania oferty realizacji programów profilaktycznych, o której mowa w NPZ, inicjowanie i wspieranie lokalnych, nowatorskich programów profilaktycznych z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych poprzez:

- a) finansowanie kosztów zatrudnienia wychowawców, animatorów oraz niezbędnych do realizacji programów m.in: materiałów dydaktycznych, nagród uczestnikom, dożywiania, działań integracyjnych, itp.,
- b) włączanie działań profilaktycznych podczas bezalkoholowych imprez typu pikniki, festyny poprzez np. organizowanie punktu informacyjno-konsultacyjnego w ramach edukacji zdrowotnej o której mowa w NPZ.

3) realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych jako integralnego elementu programu profilaktycznego, uwzględniającego m.in. szeroki zakres zagadnień związanych ze zdrowym stylem życia, przestrzeganiem zasad fair play i poprzez aktywność fizyczną przyczyniający się do rozwoju kompetencji emocjonalnych wraz z ponoszeniem niezbędnych kosztów finansowych np. zakup sprzętu sportowego, zatrudnienia osób do prowadzenia zajęć itp., ujętych w NPZ jako wspieranie i dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, jako integralnego elementu programu profilaktycznego, uwzględniającego zagadnień związanych ze zdrowym stylem życia, w szczególności dla dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej);

4) wspieranie i finansowanie obozów oraz kolonii z programem profilaktycznym, wskazanych w NPZ jako dofinansowanie wypoczynku letniego oraz zimowego z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży w zakresie organizacji różnych form zagospodarowania czasu wolnego, promujących zdrowy i aktywny styl życia w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) o której mowa w NPZ;

5) kształcenie młodzieżowych liderów promocji zdrowia i wspieranie edukacji rówieśniczej;

6) wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców/opiekunów poprzez realizację i finansowanie programów wspierających rodziców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi;

7) podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą (nauczycieli, pedagogów, wychowawców) oraz realizatorów programów profilaktycznych, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą w ramach edukacji kadr, o której mowa w NPZ a w szczególności:

- a) finansowanie/ wspieranie szkoleń na temat konstruowania programów profilaktycznych, opartych na podstawach naukowych,
- b) finansowanie/wspieranie szkoleń rozwijających umiejętności zawodowe realizatorów programów profilaktycznych,
- c) finansowanie/wspieranie szkoleń z zakresu umiejętności rozpoznawania dziecka z rodziny z problemem uzależnień, w tym alkoholowym i pracy z nim,
- d) finansowanie/wspieranie szkoleń w zakresie umiejętności wyboru dobrego programu profilaktycznego,
- e) organizowanie i finansowanie spotkań, narad roboczych i konferencji sprzyjających wymianie doświadczeń w zakresie pracy profilaktycznej.

8) zakup diagnozy problemów alkoholowych, od narkotyków oraz uzależnień behawioralnych w ramach monitorowania i badania problematyki o której mowa w NPZ.

Wskaźniki

- liczba uczniów, nauczycieli, rodziców uczestniczących w programach profilaktycznych rekomendowanych,

- liczba uczniów, nauczycieli, rodziców uczestniczących w innych programach profilaktycznych niż rekomendowane,
- liczba uczestników pozalekcyjnych zajęć sportowych stanowiących integralny element programu profilaktycznego,
- liczba przeszkolonych osób.

2. Cel szczegółowy. Wzrost społecznej świadomości związanej z tematyką uzależnień od alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych oraz przemocy w rodzinie.

DZIAŁANIA

- 1) utworzenie sieci punktów informacyjnych o dostępnej ofercie pomocy na terenie gminy;
- 2) zakup i dystrybucja materiałów informacyjnych, edukacyjnych i profilaktycznych w ramach edukacji zdrowotnej o której mowa w NPZ;
- 3) prowadzenie i finansowanie lokalnych kampanii edukacyjnych z zakresu uzależnień i przemocy w rodzinie, w tym w formie audiowizualnego utworu np. spotu, filmu itp., w ramach edukacji zdrowotnej o której mowa w NPZ;
- 4) udział w ogólnopolskich kampaniach i akcjach promujących życie bez alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych oraz przemocy w rodzinie, w ramach edukacji zdrowotnej o której mowa w NPZ.
- 5) współpraca z mediami w zakresie upowszechniania wiedzy na temat uzależnień i przemocy w rodzinie oraz działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach;
- 6) organizowanie i finansowanie spotkań, szkoleń, narad z osobami starszymi, ich rodzinami i osobami zawodowo zajmującym się osobami starszymi o ryzyku spożywania alkoholu w podeszłym wieku, w ramach edukacji zdrowotnej o której mowa w NPZ.
- 7) edukacja społeczna w różnych formach (ulotki, szkolenia itp.) w ramach edukacji zdrowotnej o której mowa w NPZ. z zakresu:
 - destrukcyjnego wpływu alkoholu i innych środków psychoaktywnych na prawidłowy rozwój dziecka w okresie prenatalnym (zagrożenie FAS),
 - szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży oraz promujące przekonania dot. konieczności zachowania abstynencji w czasie ciąży.
- 8) działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach w ramach edukacji zdrowotnej o której mowa w NPZ.:
 - udział w kampaniach społecznych z zakresu zwiększania bezpieczeństwa ruchu drogowego,
 - prowadzenie i finansowanie lokalnych kampanii edukacyjnych, w tym z wykorzystaniem nowoczesnych form przekazu np. audiowizualnego utworu np. spotu, filmu itp.,
 - zakup materiałów edukacyjnych kierowcom,
 - zakup urządzenia mieszkańcom gminy w celu samodzielnego sprawdzania stanu trzeźwości np. alkomatu.

Wskaźniki

- liczba punktów informacyjnych,
- liczba kampanii, inicjatyw,
- liczba zakupionych materiałów edukacyjnych, ulotek, itp.

3. Cel szczegółowy. Ograniczanie dostępności do alkoholu i środków psychoaktywnych.

- 1) kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości, w tym zakazu sprzedaży i podawania alkoholu osobom poniżej 18 roku życia

- 2) finansowanie szkoleń i podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców oraz właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w ramach zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z założeniami NPZ.

Wskaźniki

- liczba skontrolowanych placówek posiadających zezwolenie na sprzedaż alkoholu,
- liczba przeszkolonych sprzedawców alkoholu.

CEL STRATEGICZNY III: Rozwijanie współpracy z instytucjami i organizacjami.

1. Cel szczegółowy: Wspieranie i udzielanie pomocy instytucjom, osobom fizycznym i organizacjom pozarządowym w zakresie realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz problemów narkomanii.

DZIAŁANIA

- 1) współpraca z ruchami samopomocowymi, w tym Wspólnotą AA i Al- Anon;
- 2) współpraca z kościołami i związkami wyznaniowymi;
- 3) współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie realizacji programów (zwłaszcza rekomendowanych) i zajęć socjoterapeutycznych i opiekuńczo- wychowawczych, w tym z programem profilaktycznym;
- 4) współpraca z organizacjami pozarządowymi, w tym z klubami sportowymi m.in. w zakresie realizacji pozalekcyjnych zajęć sportowych stanowiących integralną część programu profilaktycznego i ich finansowanie;
- 5) współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie organizacji kolonii z programem socjoterapeutycznym i ich finansowanie;
- 6) współpraca z policją w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach i w miejscach publicznych:
 - a) zakup materiałów informacyjnych, edukacyjnych na temat wpływu alkoholu na organizm, celem przekazania policji do wykorzystania podczas kontroli drogowej,
 - b) finansowanie podniesienia kwalifikacji zawodowych przedstawicieli służb np. policji, pracowników socjalnych, itp. kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi poprzez finansowanie szkolenia z zakresu komunikacji interpersonalnej i postępowania z klientami (petentami, pacjentami) będącymi pod wpływem alkoholu.
- 7) finansowanie kosztów podnoszenia kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach wraz z finansowaniem wydatków związanych z kosztami dojazdu rozliczanymi zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej w ramach edukacji kadr, o której mowa w NPZ.

Wskaźnik

- liczba podmiotów.

IV. REALIZACJA PROGRAMU

1. Gminny Program Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizuje Urząd Gminy Juchnowiec Kościelny przy współpracy z:

- 1) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Juchnowcu Kościelnym;
- 3) Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) Sądem Rejonowym w Białymstoku (IV Wydział Rodzinny i Nieletnich);

- 5) Zespołem Interdyscyplinarnym;
- 6) podmiotami prowadzącymi zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, profilaktyczne oraz zajęcia socjoterapeutyczne, kolonie z programem socjoterapeutycznym;
- 7) placówkami leczenia odwykowego oraz NZOZ;
- 8) placówkami oświatowymi na terenie gminy;
- 9) Komisariatem Policji w Łapach i IV Komisariatem Policji w Białymstoku;
- 10) organizacjami pozarządowymi, w tym z klubami sportowymi m.in. w zakresie realizacji pozalekcyjnych zajęć sportowych stanowiących integralną część programu profilaktycznego;
- 11) Ośrodkiem Kultury w Gminie Juchnowiec Kościelny;
- 12) Gminną Biblioteką Publiczną w Juchnowcu Kościelnym;
- 13) parafiami z terenu gminy Juchnowiec Kościelny;
- 14) sołtysami z terenu gminy Juchnowiec Kościelny;
- 15) harcerzami działającymi na terenie gminy Juchnowiec Kościelny;
- 16) innymi podmiotami realizującymi zadania programu.

V. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do mieszkańców gminy Juchnowiec Kościelny:

- 1) w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania narkomanii zwłaszcza do dzieci i młodzieży, rodziców, nauczycieli;
- 2) w zakresie pomocy specjalistycznej do osób mających czynny kontakt z alkoholem, narkotykami oraz do osób współuzależnionych, dzieci z rodzin z grup ryzyka oraz dorosłych członków rodzin, w tym DDA;
- 3) w zakresie przemocy w rodzinie do osób stosujących i doznających przemocy.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Osobom powołanym w skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniu komisji w następującej wysokości:

- 1) przewodniczącemu komisji - 250 zł brutto, z zastrzeżeniem pkt.4;
- 2) zastępcą przewodniczącego komisji - 220 zł brutto, z zastrzeżeniem pkt.4;
- 3) członkom komisji - 180 zł, z zastrzeżeniem pkt.4;
- 4) osobie wchodzącej w skład komisji za sporządzanie dokumentacji z posiedzenia komisji, w tym protokołu z posiedzenia komisji przysługuje dodatkowo wynagrodzenie w wysokości 100 zł brutto za każde posiedzenie.

2. Członkom zespołów problemowych, członkom wchodzących w skład grupy roboczej powołanej w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przysługuje wynagrodzenie za realizację czynności w wysokości określonej w Tabeli nr 1: „Stawki wynagrodzenia za czynności przez zespoły/grupy robocze”

3. Wynagrodzenie, o którym mowa w tabeli Nr 1 pkt.4 obniża się za każdą nieobecność na posiedzeniu grupy roboczej, proporcjonalnie do liczby nieobecności w danym miesiącu kalendarzowym.

4. Podstawę wypłaty wynagrodzeń, o których mowa w ust. 1-3, stanowi podpisana przez przewodniczącego komisji lub zastępcę przewodniczącego komisji uwierzytelniona dokumentacja potwierdzająca udział w posiedzeniach komisji, zespołów, grup roboczych oraz zestawienie wykonanych czynności przez osoby wchodzące w skład komisji za dany miesiąc, przedłożone w terminie do 20 – go dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu w którym odbyły się posiedzenia i wykonane czynności komisji.

Tabela Nr 1. Stawki wynagrodzenia za czynności wykonywane przez zespoły/grupy robocze:

L.p.	Rodzaj czynności	Wskaźnik	Stawka
1a.	Udział w pracach zespołu w przeprowadzaniu rozmów z osobami nadużywającymi alkohol oraz ich rodzinami.	posiedzenie	180 zł brutto
1b.	Udział w pracach zespołu w przeprowadzaniu rozmów z osobami nadużywającymi alkohol oraz ich rodzinami wraz z prowadzeniem dokumentacji z posiedzenia zespołu, w tym sporządzanie notatek z przeprowadzonych czynności zespołu.	posiedzenie i protokół	250 zł brutto
1c	Udzielanie porad podczas dyżuru w punkcie konsultacyjnym przez członka komisji	godzina i notatka	60 zł brutto
2.	Udział w pracach związanych z przygotowaniem wniosków wraz z załącznikami w zakresie kierowania na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego, osób które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego	wniosek	80 zł brutto
3.	Udział w pracach związanych z przygotowaniem wniosków wraz z załącznikami do sądu o wszczęcie postępowania sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.	wniosek	80 zł brutto
4.	Udział w pracach grup roboczych, zespołu interdyscyplinarnego powoływanych w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (NK)	ryczałt miesięczny	550 zł brutto
5a.	Przeprowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	punkt sprzedaży	70 zł brutto
5b.	Przeprowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wraz z prowadzeniem dokumentacji, w tym sporządzenie protokołu	punkt sprzedaży i protokół	100 zł brutto
6a	Przeprowadzanie wizji lokalnych w celu zaopiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	punkt sprzedaży	40 zł brutto
6b.	Przeprowadzanie wizji lokalnych w celu zaopiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wraz z prowadzeniem dokumentacji, w tym sporządzenie notatki z wizji lokalnej.	punkt sprzedaży i notatka	70 zł brutto
7.	Reprezentowanie komisji przed sądem w sprawach o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	sprawa	60 zł brutto